

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Oláh Lillian*
Cím: *Látogatás a könyvtárban*

Forrás: *Magyar Hírlap*

Bpest

(Hely)

1935. XII. 31.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

027.3

Idő

"1935"

Személy

Helyszám

Látogatás a könyvtárban, ahol a melegedés fontosabb az olvasásnál

Kisztáció-utca 8. szám alatt van az a különös könyvtár, amely csupán a téli hónapok alatt áll az érdeklődők rendelkezésére. Legyünk őszinték? Az érdeklődőket nem a tudásszomj kielégítése csalja ide, hanem a helyiség barátságos melegét árasztó, délután ötötől estig nyolcig fűtött kályhája. Persze, azért akadnak kivételek is.

Ez a könyvtár egyedüláll a maga nemében a főváros területén. A VIII. kerületi Közjótékonyági Egyesület tartja fenn. A könyvtár ebben az évben november 15-én nyílt meg a közönség számára. Bizonytalan, hogy meddig lesz nyitva. Ez az időjárás szeszélyétől függ. De a kis könyvtáros-kisasszony szíve mélyén azt kívánja, hogy vajha minél később jöjné el a tavasz! Ugyanis tavasz beálltával bezárják a könyvtárt és akkor Isten hozzád fizetés...

Egy iskolaépület két pincehelyiségét foglalja el a könyvtár. Az utcáról jövet néhány lépcsőfokon kell lemenni és az ember egy üvegajtón át az olvasóterembe jut. A falak mentén nyitott könyvszekrények állnak. Ezek a könyvek — csupa háború előtti, ütött-kopott, nagy időket látott jószág — mindenki rendelkezésére állnak az újságokkal egyetemben. A második

helyiségben a könyvtáros kisasszony tartózkodik, egy húsz éves, feltűnően csinos, fiatal leányka, *Vallyon Margit*. Ő bocsátja a *vagyonos* osztály rendelkezésére a gondosan őrzött, jó állapotban levő könyveket, amelyekről most készíttette el a katalógust. *Vallyon* kisasszony fogadja azokat a kiváltságosokat, akiknek felesleges két fillér csörög a zsebében. Ezek a tekintélyes összeg ellenében ruhatári számot kapnak. Kabátjuk bekerül a belső terem egyik sarkát elfoglaló ruhatárba, azután a ruhatári jegy átnyújtása után megkapják a kívánt olvasmányt. Csak a könyv beszolgáltatása után jutnak megint kabátjuk birtokába. Otthoni olvasásra enki sem kaphat könyvet.

Megkérdezem a lelkes, fiatal könyvtárosnőt: hogyan került ide. Kissé zavarban van, de azután mégis válaszol:

Tessék elképzelni, hogy két év előtt érettségiztem kereskedelmiben és azóta sem tudtam elhelyezkedni. Az édes apám a Beszkátrnál volt, most pedig édesanyám nyolcvan pengős nyugdíjából élünk négyen. Két testvéremnek sincs állása. Nagy segítség az én negyven pengő keresetem. De ez csak a tavaszig tart, amíg be nem csukják a könyvtárat.

Az ifjú leányzó füle csücskéig elpirul, de nem felel semmit. Inkább megmutatja a sok száz könyvről most elkészült katalógust és büszkén mondja, hogy még újabb százötven pengő értékű szállítmányt vár a könyvtár számára. Megkérdezem, hogy milyen könyveket olvasnak a látogatók. Előveszi a feljegyzéseit és legnagyobb csodálkozásomra a következőket látom.

Legnagyobb érdeklődésnek az oroszok, *Gogoly Dosztojevszki* örvendenek. Utána következnek az érdeklődés szempontjából *Trecskay*: Találmányok könyve, majd *Alexander Bernát* tanulmánya Shakespeare Hamletjéről, *Curtius* Athén Perikles korában című műve, *Witt* gazdaságvégystana, *Sophokles* tragédiái, útleírások, filozófiai munkák költemények. A magyar írók művei közül *Kunz Aladár* *Fekete Kolostorát* *Mikszáth*, *Jókai*, *Zilahy* regényeit olvassák leginkább.

Visszamegyek az olvasóterembe. Körülbelül ötvenen-hatvanan lehetnek itt, ezek közül csupán kettő nő. Megszólitom az egyiket, harmincnál alig idősebb, erősen fonnyadt, szerényen öltözött nő. Csodálkozva néz rám, szemmel láthatólag feszélyezi kérdésem, de mégis hajlandó néhány szót mondani magáról:

— Jelenleg kávéházi felirónó vagyok. Mindegy hogy mi voltam azelőtt. Örülök, hogy szert tettem erre az igazán nem nekem való állásra. Boldognak kell magamat vallanom, mert biztosítva van a szerény megélhetésem. Egyedül élek nincs otthonom. Szívesen töltöm szabad időme olvasással ebben a kellemesen fűtött helyiségben. Schopenhauertől szerettem volna most valamit olvasni, az ő pesszimizmusa felelne me-

legjobban az én helyzetemnek. De nincs egyetlen műve sem. Nem baj. Az embernek meg kell elégednie azzal, amit éppen kap...

Az életet ilyen filozófikus nyugalommal tűrhölgytől elköszönve, egy fiatal fiút szólított meg. Andersen legszebb meséit olvassa. Meglepve kérdezem meg, hogy hány éves.

— Tizenhat múltam. De még mindig nagyon szeretem a meséket. Naponta bejárok könyvtárba, ha nyitva van. Ráérek, nincs semmi elfoglaltságom. Tanítóképzőbe szeretnék menni, de egyelőre kénytelen voltam abbahagyni különböző okok miatt a tanulmányaimat. Talán jövőre preparandista leszek. Remélem legalább is. Akkor nem ebbe a könyvtárba fogok járni, hanem a képzőbe. Lesz majd akkor tanulnivalóm elég.

A kályha körül nagy sereg ember csoportosul. Beszélgetnek. Élvezik a kályha melegét. Két huszonkét év körüli, feltűnően jól öltözött fiatalember merül el itt csupán. Egyikük *Hauptmann* Hannele-jét olvassa, a másik pedig *Goethe* lírai költeményeit. Egyszerre felelnek kérdésemre mind a ketten:

— Rézöntők vagyunk. Persze állás nélkül. De még csak kilátásunk sincs állásra. Hát mivel üssük agyon az időt? Legalább művelődünk olvasással. Sajnos, hogy azt kell mondanunk: jó volna már abbahagyni ezt a nagy műveltséget. Jobb szeretnénk dolgozni.

Igy fest 1935 decemberében egy ingyen olvasó-melegedőterem közönsége.

Oláh Lillian